

<https://doi.org/10.26565/2074-8922-2026-86-22>

УДК (UDC): 378.147

В. Б. БАКАТАНОВА¹, канд. пед. наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти

e-mail: bakatanova@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0862-5390>

К. В. АРЛАЧОВ¹,

аспірант кафедри педагогіки, методики та менеджменту освіти,

e-mail: arlachovkonstantin@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1948-4301>

¹Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,

майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна

ДИДАКТИЧНІ ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАЧАМИ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Мета. Мета статті полягає у визначенні дидактичних засад застосування кейс-технології викладачами економічних дисциплін, зокрема особливостей, структури та типи класифікацій кейсів за різними підставами. Проблема дослідження полягає в потребі викладачів вищої школи мати знання, уміння та навички із врахування дидактичних особливостей застосування кейс-технологій в освітньому процесі вишу, з одного боку, і їхньою недостатньою сформованістю в цій категорії педагогів, з іншого.

Методи. Методами дослідження при написанні статті стали: історико-логічний підхід до аналізу явищ, що розглядаються; аналіз наукових джерел та педагогічного досвіду; систематизація різних підходів до використання кейс-технології; узагальнення та синтез здобутих аналітичних даних.

Результати. Під дидактичним кейсом, як правило, розуміються завдання певного призначення, що мають проєкцію не тільки на теоретичні аспекти будь-якої академічної дисципліни. Вони, як правило, є полідисциплінарними й одночасно націленими на формування практичних професійних навичок, а також високої мотивації здобувача освіти, що дозволяє інтегрувати складові частини компетентності майбутнього фахівця в єдине ціле. Особливостями методу case-study є: у кейсі завжди існує єдина мета, що поєднує діяльність здобувачів освіти; у кейсі є опис тієї моделі соціально-економічної системи, стан якої досліджується; кейс повинен мати низку альтернативних рішень при повній відсутності одного єдиного правильного рішення; рішення кейса припускає завжди колективне його прийняття, що робить можливою систему оцінювання групової діяльності; при рішенні кейса завжди присутня емоційна напруга серед здобувачів освіти, яка регулюється викладачем. Добре створений кейс характеризується зрозуміло побудованими структурами ситуації, поданими в кейсі: структура ситуації в часі, сюжетна структура; пояснювальна структура. При цьому типова змістовна структура кейса може бути такою: вступ; проблема; ресурси для вирішення проблеми; можливі сценарії або протоколи для виконання кейса; рекомендації викладачеві.

Висновки. Залежно від цілей навчання кейси можуть бути класифіковані в такий спосіб: 1) кейси, що вчать аналізувати й оцінювати; 2) кейси, які вчать вирішувати проблеми й ухвалювати рішення; 3) кейси, які описують проблему та її рішення. Крім цієї класифікації, існує розподіл кейсів за предметом їхньої спрямованості: 1) практичні; 2) освітні; 3) дослідницькі. А в залежності від повноти змісту кейсів їх можна розділити на два основні типи: 1) повнопредставлені кейси та 2) неповні кейси.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *метод case-study, кейс-технологія, викладачі економічних дисциплін, класифікація кейсів.*

Як цитувати: Бакатанова В. Б., Арлачов К. В. Дидактичні підстави застосування кейс-технології викладачами економічних дисциплін. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2026. Вип. 86. С. 282-294. <https://doi.org/10.26565/2074-8922-2026-86-22>

In cites: Bakatanova V. B., Arlachov K. V. (2026). Didactic foundations of case technology application by teachers of economic disciplines. *Problems of Engineering Pedagogic Education*, (86), 282-294. <https://doi.org/10.26565/2074-8922-2026-86-22> (in Ukrainian)

© Бакатанова В. Б., Арлачов К. В., 2026

[Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Вступ

Постановка проблеми в загальному вигляді. Актуальна соціально-економічна ситуація, а також упровадження державних стандартів освіти, включаючи стандарти вищої освіти, детермінують потребу істотних змін в освітній парадигмі, що існувала раніше. Так, у діючих освітніх стандартах результати навчальної діяльності подані як компетентності, які випускник вишу повинен здобути відповідно до обраної спеціальності. Тут треба згадати, що класична парадигма освіти мала на меті кількісне накопичення знань, умінь і навичок під час навчання. До того ж формування й розвиток професійної компетентності, а також розвиток особистості фахівця відбувалися неконтрольовано. Однак не можна не відзначити, що професійна компетентність – складна системна структура. Крім знань, умінь і навичок до її складу входять: досвід діяльності, ціннісні настанови, мотиваційна готовність до діяльності й спрямованість особистості.

Сьогодні проблема оцінки якості освітніх результатів, представлених як сукупність сформованих компетентностей, досліджується недостатньо. У зв'язку з цим, релевантними стають наукові дослідження, присвячені підготовці майбутніх фахівців за допомогою технологій і методів, що мають інтегральний характер, а також сприяють інтеграції в єдину систему структурних компонентів компетентності. До таких методів, без перебільшення, належить і кейс-метод. Не можна не відзначити, що дидактичні кейси ще недостатньо використовуються при підготовці фахівців. Вони також мало застосовуються як засоби контролю в освіті, здійснюваного в умовах компетентнісного підходу й цілепокладання.

Під дидактичним кейсом, як правило, розуміються завдання певного призначення, що мають проєкцію не тільки на теоретичні аспекти будь-якої академічної дисципліни. Вони, як правило, є полідисциплінарними й одночасно націленими на формування практичних професійних навичок, а також високої мотивації здобувача освіти, що дозволяє інтегрувати складові частини компетентності майбутнього фахівця в

єдине ціле. За таких умов засоби й методи навчання, а також контролю, за допомогою яких здійснюється інтеграція складових частин компетентності, можна назвати інтегральними.

Контроль над ефективністю процесу формування професійної компетентності є одним із головних пріоритетів у системі покращення освітнього процесу. Різні психологічні й педагогічні аспекти цієї складної та багатогранної проблеми були досліджені багатьма провідними українськими й іноземними вченими.

Незважаючи на наявні значні доробки в питаннях оцінки результативності навчання, в умовах компетентнісного цілепокладання проблема вибору інструментів для оцінювання рівня сформованості компетентності майбутніх фахівців виходить на перший план. Це пов'язано з тим, що в державних стандартах освіти позначений тільки набір компетентностей, який повинен мати випускник вишу. Однак, як правило, при цьому не вказується за допомогою яких методів і засобів є можливим їхнє системне формування. І найголовніше – не вказується, якими засобами здійснюється контроль результатів підготовки майбутніх фахівців. Немає також жодного натяку на те, у яких предметних галузях це може бути зроблено найбільш ефективно. Аналіз особливостей методів дидактичного контролю у вищій освіті дозволив дійти висновку, що всі вони насамперед націлені на формування певного обов'язкового мінімуму знань у здобувачів освіти. Однак здатність і готовність застосувати ці знання в практичній професійній діяльності залишаються недостатньо діагностованими.

Аналіз освітніх стандартів дозволяє дійти висновку про наявність потреби всебічного застосування традиційних і інтегральних методів оцінювання навченості здобувачів освіти, включаючи кейс-метод.

Актуальність цього дослідження обумовлена необхідністю вирішення існуючих протиріч між:

- специфічними особливостями сучасних вимог до результатів навчання у виші, де компетентність розглядається як освітній результат, і неможливістю його

успішної фіксації за допомогою існуючих методів дидактичної діагностики в їхній традиційній формі;

– відсутністю моделі й технології для використання дидактичного кейса з метою формування цілепокладання в рамках компетентісного підходу та цілепокладання;

– високим педагогічним потенціалом інтегральних методів навчання й відсутністю знань серед викладачів різних академічних дисциплін щодо специфічних дидактичних особливостей застосування кейс-технологій у вищій школі.

Вищезгадані протиріччя дозволяють сформулювати проблему дослідження, яка полягає в потребі викладачів вищої школи мати знання й навички, а також уміння враховувати дидактичні особливості застосування кейс-технологій в освітньому процесі вишу, з одного боку, і їхньою недостатньою сформованістю в цій категорії педагогів, з іншого.

Вирішення цієї проблеми націлене на ідентифікацію та теоретичне обґрунтування специфічних дидактичних особливостей застосування кейс-технологій в освітньому процесі вишу з метою підвищення ефективності формування компетентності майбутніх фахівців. У свою чергу, ефективність формування компетентності зазвичай розуміється як поліпшення якості освітніх результатів, поданих у вигляді сформованої системи компонентів професійної компетентності.

Методика

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є дидактичні засади (особливості, структури та типи класифікацій кейсів) щодо застосування кейс-технології викладачами економічних дисциплін.

Умови експериментів. Стаття носить характер теоретичного пошуку і експериментальна робота в її класичному вигляді не виконувалася.

Результати досліджень

Сьогодні метод case-study досить широко застосовується при навчанні бізнес-наук і економіці в різних країнах світу. Спочатку цей метод був розроблений і застосований в освітньому процесі Юридичної школи при Гарвардському

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання використання кейс-технологій розглядали як вітчизняні, так і зарубіжні вчені: Ворона П. [4], Іванов С. [5], Ісаєва О. [6], Ковальов П. [7], Ковальова Т. [7], Мостенська Т. [5], Рибачук-Ярова Т. [5], Розман І. [6], Сергієнко М. [11], Федулова І. [5], Чабанова К. [13], Шайнер Г. [6], Blakey P. [15], Cameron A. [15], Leger P. [15], Titah R. [15], Trudel M. [15].

Різні аспекти застосування методу case-study досліджували вчені в Україні та за її межами: Іванова К. [9], Кутліна І. [9], Леонтьєва І. [8], Нестеренко С. [9], Смелікова В. [12], Шумська С. [14], Herreid C.F. [18], Orr L. [19], Stake R. [20], Weekley L. [19].

Метод case-study при вивченні економічних та фінансових дисциплін був предметом розгляду таких вчених, як: Акименко Н. [1], Арлачов К. [2], Безугла Ю. [3], Бобров О. [3], Єльнікова Г. [3], Павленко О. [10], Папач О. [1], Рудась В. [2], Яковлєва О. [1], Fayzullaeva N. [17], Ling D. [16], Makhkamova M. [17], Volpe G. [21], Zhao C. [16].

Мета дослідження. Визначити дидактичні засади застосування кейс-технології викладачами економічних дисциплін, зокрема особливостей, структури та типи класифікацій кейсів за різними підставами.

Аналітичні методи. Написання статті диктувало використання таких методів наукового дослідження, як: історико-логічний підхід до аналізу явища, що розглядаються; аналіз наукових джерел та педагогічного досвіду; систематизація різних підходів до використання кейс-технології; узагальнення та синтез здобутих аналітичних даних.

університеті в 70-і роки 19 століття. Однак повномасштабне впровадження цього методу в Гарвардській школі бізнесу почалося тільки в 20-х роках 20 сторіччя. Згадування про перші колекції кейсів відносяться десь до 1925 року, коли вони

були включені в бізнес-звіти Гарвардського університету.

Згодом сформувалися дві класичні школи методу case-study – Манчестерська (європейська) і Гарвардська (американська), які й сьогодні успішно співіснують. Так, європейська школа допускає поліваріантність вирішення проблеми, у той час як американська школа орієнтована на навчання пошуку єдиного правильного рішення. При цьому кейси європейської школи приблизно в 1,5-2 рази менші за обсягом у порівнянні з американськими.

Оскільки розробка й апробація кейсів з безлічі спеціальностей і спеціалізацій є справою досить трудомісткою і витратною, то в багатьох країнах було ухвалено рішення про об'єднання зусиль у цьому процесі відразу декількома університетами та школами бізнесу. Найбільш вдалим прикладом збору та надання кейсів став створений з ініціативи 22 вишів у 1973 році The Case Clearing House of Great Britain and Ireland, який з 1991 року отримав назву European Case Clearing House (ECCN). У такий спосіб практика застосування методу case-study вийшла за межі Великої Британії й Ірландії та була розширена до масштабів усієї Європи.

Сьогодні ECCN є некомерційною організацією, що співпрацює з освітніми установами. Ці установи розташовані в різних країнах світу. Вони забезпечують кейсами й використовують їх при підготовці різних фахівців у різних освітніх організаціях. ECCN на теперішній момент часу включає близько 350 освітніх організацій. До її складу входять найвідоміші міжнародні освітні структури, такі як Міжнародний Інститут розвитку управління (IMD) у Швейцарії, Бізнес-школа (IESE) у Барселоні, Лондонської школа бізнесу в Англії, Гарвардська школа бізнесу в США та багато інших. Кожна з цих установ має власну колекцію кейсів, поширювати які має право вищезгадана ECCN.

Не можна не визнати, що сьогодні метод case-study посів провідні позиції в освіті. Він досить широко застосовується в закордонній практиці економічної та бізнес-освіти й не дарма вважається найбільш ефективним способом навчання здобувачів освіти вмінню вирішувати типові

професійні завдання. На території нашої країни метод case-study, який ще називали «методом казуїстики», був відомий викладачам економічних дисциплін уже в 20-х роках минулого століття. У середині 20-х років вони змогли ближче познайомитися з методом казуїстики в економічному журналі Harvard Business Review, який видавався в Гарвардському університеті. Однак метод case-study в Україні не застосовувався досить довго. Незважаючи на те, що переваги цього методу були добре зрозумілі викладачам економічних дисциплін, педагоги інших навчальних дисциплін не приділяли йому належної уваги. Увага до методу case-study була відновлена тільки наприкінці двадцятого століття.

У пострадянські часи в нашій країні був узятий курс на модернізацію вітчизняної освіти. Завдяки цьому, у системі вищої освіти України було розпочато пошук нових ефективних методів навчання. Особливу увагу приділили активним методам навчання, одним з яких був метод кейс-стаді.

Сьогодні вони досить широко використовуються в навчанні здобувачів економічної освіти в багатьох провідних економічних університетах України. Це зумовлене тим, що саме використання методу case-study при навчанні студентів економічних спеціальностей підсилює пізнавальний інтерес до дисциплін, що вивчаються, та поліпшує розуміння законів економіки. Метод case-study також сприяє розвитку дослідницьких умінь, комунікативної компетентності та креативних навичок. Характерною рисою методу case-study є те, що проблемна ситуація в кейсі створюється на основі реальних фактів. Тому метод, який був спочатку створений як метод для вивчення економічних дисциплін, знайшов широке використання при підготовці медиків, юристів і представників інших спеціальностей.

При підготовці фахівців на основі case-технологій для досягнення високої ефективності цього процесу необхідні декілька умов: розроблений грамотно кейс, відпрацьована методика його застосування в навчальному процесі, чіткі методичні рекомендації з практичного застосування кейса та методики.

Сутність методу case-study є нескладною й полягає в описі певних ситуацій з конкретної професійної сфери, на прикладі вирішення яких і здійснюється навчання. Здобувачам освіти пропонується вглибитися в реальну професійну ситуацію, опис якої одночасно відбиває не тільки деяку практичну проблему, але також вимагає застосувати певний комплекс знань, які повинні бути засвоєні при її вирішенні. При цьому, позначена проблема (у межах європейської школи) не має однозначних рішень. Набір дій для її розв'язання або поданий в описі до кейса, або ці дії повинні бути запропоновані як спосіб розв'язати проблему самим здобувачем освіти. У першому випадку, коли здобувачеві освіти пропонується готовий набір дій, йому необхідно оцінити його, включаючи їх послідовність, ефективність, наслідки тощо. Однак, як і в першому випадку, так і в другому, розробка моделі практичних дій, спрямованих на розв'язання проблеми, впливає на формування професійних умінь здобувачів освіти.

Таким чином, метод case-study є дієвим інструментом, який дозволяє теоретичним знанням бути застосованими у вирішенні суто практичних проблем. Він орієнтований на розвиток незалежного мислення в здобувачів освіти, а також здатності ухвалювати й розглядати альтернативні погляди, формулювати свої власні аргументи. Цей метод також надає можливість здобувачам освіти продемонструвати й поліпшити свої аналітичні навички, а також навички оцінювання ситуації, засвоїти вміння працювати в команді, а також знаходити раціональні рішення заданої проблеми.

Як інтерактивний навчальний метод, метод case-study отримує позитивні оцінки від здобувачів освіти, гарантуючи гарне засвоєння теоретичних понять і оволодіння практичним застосуванням матеріалу. Це впливає на їхню професіоналізацію, сприяє формуванню їхньої зрілості, а також формує інтерес і позитивну мотивацію в навчанні. При цьому метод case-study також відбиває напрям думок викладача, його особливу парадигму, яка припускає різні способи мислення й дій для поновлення його творчого потенціалу.

Правильно розроблений

європейський кейс повинен відповідати певній низці вимог: бути спрямованим на реалізацію поставленої мети навчання; бути актуальним на момент використання; відбивати типові завдання та ситуації професійної діяльності; мати певний, задалегідь обґрунтований рівень складності; відбивати різні аспекти професійного життя й діяльності; формувати в здобувачів освіти здатність аналітично мислити; мати достатню «тривалість життя», тобто не застарівати швидко; припускати кілька варіантів рішень заданої ситуації; сприяти обговоренню запропонованої ситуації та шляхів її вирішення.

Сутність методу case-study полягає в тому, що кожний учасник пропонує свої рішення для кейса на основі знань, практичного досвіду й інтуїції, які в нього є. При цьому в методу case-study є власні особливості й методичні характеристики, які вигідно відрізняють його від інших методів навчання.

Зокрема можна виділити такі *особливості методу case-study*: при прийнятті рішень по кейсу завжди існує єдина мета, що поєднує діяльність здобувачів освіти; у кейсі є опис тієї моделі соціально-економічної системи, стан якої досліджується в певний конкретний момент часу; кейс повинен мати низку альтернативних рішень при повній відсутності одного єдиного правильного рішення; рішення кейса припускає завжди колективне його прийняття, що робить можливою систему оцінювання групової діяльності; при рішенні кейса завжди присутня емоційна напруга серед здобувачів освіти, що управляється викладачем.

Отже, визначивши особливості методу case-study, можна перейти до розгляду *структури ситуації*, поданої в кейсі.

Як правило, розробники кейсів наполягають на тому, що в кожного кейса повинна бути характерна структура, унікальна саме для нього. Добре побудований кейс характеризується ясно побудованими *структурами ситуації*, поданими в кейсі: структура ситуації в часі, сюжетна структура та пояснювальна структура.

1. *Структура ситуації в часі*. Кожна

ситуація, подана в кейсі, відбувається в певний, строго детермінований час. Виходячи з цього, здобувачі освіти, які працюють з текстом кейса, повинні ясно зрозуміти, в якій хронологічній послідовності розгортаються події в кейсі. Як правило, матеріал кейса описує події в строгій тимчасовій послідовності, чітко зазначаючи часові межі описуваних подій.

Проте, незважаючи на такі правила, що стосуються структури кейса в часі, останнім часом стали створювати кейси, де хронологічна послідовність матеріалу розділена на певні часові сегменти. Це зроблено для включення в структуру подання кейса коментарів, різних суджень і думок, а також інших необхідних для роботи з кейсом матеріалів, поданих у контексті опису ситуації. Однак такий підхід не повинен стосуватися послідовності подій, а часова структура кейса повинна залишитися чіткою й зрозумілою для здобувачів освіти.

2. *Сюжетна структура* ситуації. Для того, щоб матеріал кейса був цікавим для здобувачів освіти, необхідна добре побудована, чітка сюжетна лінія. У зміст кейса повинна бути включена інтрига, яка повинна привернути до себе увагу. Професійний розроблювач кейса завжди приділяє серйозну увагу його сюжетній структурі. Він добре знає, що чим цікавіше буде подана інтрига в кейсі, тим більш високий інтерес буде виявлений до неї з боку користувача кейса. Суперництво ідей або підходів до вирішення проблеми забезпечує успіх кейса при майбутньому використанні його в навчальному процесі в аудиторії.

3. *Пояснювальна структура* ситуації. Ситуація, подана в кейсі, повинна бути зрозуміла користувачеві в усіх її деталях. При цьому потрібно розуміти, що автор кейса сприймає його матеріал не так, як користувач, що читає текст. Це пояснюється й різним рівнем їхньої освіти, і різним життєвим і професійним досвідом, і різними особистісними особливостями. Тому педагогові, який розробляє кейси, буде досить корисним навчитися сприймати свій кейс так, як його сприйматиме майбутній користувач. Для цього педагог повинен мати розвинену рефлексію, що дозволить деталізувати ті моменти кейса,

які вимагають уточнення й додаткового пояснення.

Виходячи з такого підходу, переважна більшість успішних кейсів, популярних і в педагогів, і в здобувачів освіти, надає вичерпну інформацію про ту галузь практичної діяльності, у якій існує ситуація, описана в кейсі.

Можлива типова *змістовна структура* кейса може бути такою.

1. Вступ, що включає такі відомості та реквізити: найменування кейса й дані його авторів; назва урядового органу, організації, установи або органів місцевої влади, а також імена й посади головних діючих в описі кейса осіб.

2. Проблема, коротко описана в декількох фразах: лаконічний опис проблеми в її розумінні різними учасниками подій; опис, по можливості, суті й основних елементів проблемної ситуації.

3. Ресурси для вирішення описаної в кейсі проблеми, подані у вигляді питань і відповідей, розділених на теми й підрозділи. Які конкретно ресурси потрібні для вирішення проблеми, описаної в кейсі, визначається автором цього кейса самостійно. Головне завдання цього розділу полягає в тому, щоб надати найбільш повний обсяг необхідної інформації. У цій ситуації найбільш загальна структура матеріалу кейса включає:

- ретроспективу становлення організації з даними по ключових моментах її розвитку, включаючи події, імена й статус головних героїв, а також датування й локацію, де здійснювалася дія;

- історію появи проблеми, що є в організації, і основні сили, що виступають проти її вирішення. Опис поточного стану проблеми, а також причин, які привели до її появи;

- розгорнутий опис проблемної ситуації або можливих шляхів її вирішення. Тут повинно бути поданий загальний стан справ, переваги та недоліки позиції організації; фінансові й соціальні партнери; ключові фігури в керівництві; фінансові складності, що виникають під час вирішення проблеми й ін.;

- статистика, фінзвітність, діаграми, таблиці, відео та світлини, що відбивають сцени на місцях подій і, при наявності, інші зображення;

– усі матеріали на електронних носіях інформації, відеоматеріали електронних ЗМІ, що висвітлюють події, які відбуваються, або будь-які інші матеріали, що допоможуть розібратися в проблемі.

4. Можливі сценарії або протоколи для виконання кейса: наявні варіанти при вирішенні розглянутої проблеми; чітко сформульовані завдання з вирішення проблеми, як для всієї бригади, що бере участь у виконанні кейса, так і для конкретних її учасників; опис ролі кожного, хто бере участь у вирішенні розглянутої ситуації.

5. Рекомендації викладачеві, що містять: цілі вивчення з використанням кейс-технології; цільову групу, на яку орієнтований кейс; типові питання щодо розглянутого кейса, аналітичний опис проблем із розгорнутим обґрунтуванням.

Усі кейси, як будь-яке складне явище, класифікуються певним чином. Викладачі, які розробляють і застосовують кейси у своїй педагогічній діяльності, як правило, класифікують їх за декількома підставами.

Залежно від *цілей навчання* кейси можуть відрізнятися за змістом й організацією матеріалу, поданого в них. Позначимо й коротко схарактеризуємо їх.

1. Кейси, що вчать *аналізувати й оцінювати*. У цьому випадку в основі кейса лежить максимально докладна інформація, яка повинна бути проаналізована. На її підставі повинні бути зроблені відповідні висновки, що підлягають обґрунтуванню та поданню їх аудиторії й викладачеві.

2. Кейси, які вчать *вирішувати проблеми й ухвалювати рішення*. Такі кейси припускають, що рішення повинно бути знайдене на підставі неповної або надмірної інформації (фактів, даних, подій), описаних у кейсах. Це максимально наближає здобувачів освіти до дійсності, навчаючи їх знаходити зв'язки між доступною інформацією та тим рішенням, яке приймається. Ситуації, описані в кейсах, повинні містити елементи конфлікту, мати багато варіантів прийняття рішень й їхньої альтернативності, суб'єктивності, а також рольової поведінки, підкреслювати динаміку подій та виконувати запропонованого рішення.

3. Кейси, які *описують проблему й її рішення*. Такі кейси доцільно

використовувати на початковій стадії ознайомлення здобувачів освіти із цією технологією. Кейс цього типу носить підготовчий і ознайомлювальний характер. Виходячи із цього, такі кейси повинні бути відносно простими і для розроблювача, і для здобувача освіти, якому доведеться працювати з текстом кейса. У той же час, незважаючи на простоту й доступність, кейс цього типу повинен мати всі головні ознаки case-технології й відповідати головним цілям його застосування.

Крім вищезгаданої класифікації, існує розподіл кейсів за їхнім *предметом спрямованості*.

1. *Практичні кейси*. Вони описують абсолютно реальні ситуації. Головне завдання такого кейса полягає в тому, щоб відбити життєву ситуацію докладно й повністю. Такий кейс створює «робочу» модель ситуації. Освітня мета такого кейса може зводитися до вправи для тих, хто навчається, закріпленню отриманих раніше знань, умінь і навичок прийняття рішень у цій ситуації. Такі кейси, як правило, створюються найвищою мірою докладними й наочними. Їхнє головне призначення полягає в тому, щоб здобувачі освіти змогли повніше зрозуміти реальне життя й навчилися діяти оптимально в різних ситуаціях.

2. *Освітні кейси*. Головнє їхнє завдання – навчити здобувача освіти вирішувати типові професійні й життєві ситуації. При тому, що кожний такий кейс має чітко виражену освітню функцію, а ступінь її виразності варіюється в різних кейсах. Вони, як правило, описують типові ситуації, найпоширеніші в житті, з якими людина, найімовірніше, може зіштовхнутися в майбутньому житті й у процесі своєї професійної діяльності. Також у цій категорії зустрічаються кейси, де завдання навчання й виховання мають пріоритет. Це вносить елемент умовності в опис реального життя в такому кейсі. Так, описувані ситуація й проблема в них не є цілком реальними й практичними, а також такими, що могли б скластися в житті. Їх відрізняє штучність і збірний образ ситуації, створеної з важливих і правдивих життєвих деталей. Кейс цього типу дає небагато для розуміння певного моменту суспільної або професійної життєдіяльності. Проте робота з таким

кейсом незмінно готувить того, кого навчають, до зустрічі з таким моментом у реальному житті. Це дозволяє здобувачеві освіти бачити типове в схожих ситуаціях і формує в нього здатність аналізувати такі ситуації за допомогою прийому аналогії.

3. *Дослідницькі кейси.* Вони спрямовані на виконання дослідницьких дій. Їхня головна мета полягає в тому, що вони служать моделлю для здобуття нового знання про ситуацію та поведінку в ній. Кейс цього типу важко застосувати в навчанні здобувачів освіти, які вивчають економічні основи. Його освітня функція зводиться до навчання навичкам наукового дослідження при використанні методу моделювання. Цей кейс заснований на принципах створення експериментальної моделі. Таким чином, застосовувати його потрібно не як метод загальної освіти, а як метод для вивчення наукових досліджень.

Виходячи з викладеного вище, можна констатувати, що знання розглянутих класифікацій буде допомагати педагогові у виборі того або іншого кейса залежно від педагогічних цілей його застосування.

У залежності від *повноти змісту* кейсів також можна розділити їх на два основні типи.

1. *Повнопредставлені кейси.* До них відносяться кейси, що містять усю необхідну для аналізу здобувачами освіти інформацію. Таким чином, кейс, як інформаційний комплекс, містить абсолютно повний обсяг усього необхідного матеріалу. У цьому випадку здобувачі освіти не повинні шукати додаткові обсяги інформації. Переваги цього виду кейсів обумовлені тим, що, використовуючи цей тип кейсів, педагог суттєво заощаджує аудиторний час, оскільки здобувачі освіти не повинні шукати важливу й необхідну інформацію: така інформація в повному обсязі в них уже є. Їм потрібно тільки ретельно вивчити текст кейса, і, якщо труднощі виникають, звернутися до тексту кейса або додаткових матеріалів, які є в додатках до кейса. Проте в цьому типі кейса також є недоліки. Вони пов'язані з тим, що такі повнопредставлені

кейси швидко застарівають і тому також швидко й регулярно повинні обновлятися. Тобто ці кейси повинні відповідати вище зазначеній вимозі – бути актуальними на момент використання.

2. *Неповні кейси.* Ці кейси розробляються для того, щоб спонукати здобувачів освіти до пошуку додаткової інформації, необхідної для аналізу описаної в кейсі ситуації. Такий підхід до розробки кейса дозволяє йому перманентно розбудовуватися й залишатися релевантним протягом довгого часу. Це також надає викладачеві можливість постійно вдосконалювати бібліотеку кейсів за допомогою здобувачів освіти, які при кожному їхньому використанні знаходять нову інформацію, що доповнює кейс. Вони обговорюють її у своїх творчих робочих колективах, представляють результати роботи публічно, відстоюючи свої позиції на основі цієї нової інформації.

З огляду освітніх цілей, цей тип кейса є більш бажаним, тому що він сприяє звичці й потребі покладатися тільки на нову, незалежно здобуту інформацію. Така інформація (з опорою на практику роботи з «неповними кейсами») має бути ретельно перевірена. І тільки після цього вона може стати серйозним і переконливим аргументом під час обговорення конкретної ситуації в робочій групі, а також під час подання підсумків роботи та пропозицій цієї групи. Проблема роботи з цим типом кейса полягає в тому, що викладач, який підготував його текст, повинен добре розуміти специфічні особливості аудиторії, якій він буде його пред'являти. Викладачеві тут дуже важливо знайти оптимальний баланс між наданою в кейсі інформацією й частиною інформації, що є відсутньою, задля обміркованого рішення досліджуваної проблеми. При надлишку інформації можливий практичний «перехід» кейса в «повнопредставлену» категорію. У той же час, якщо інформації недостатньо, здобувачі освіти можуть втратити бажання працювати над рішенням проблеми, описаної в кейсі.

Висновки

1. Використання методу case-study при навчанні здобувачів освіти економічних спеціальностей підсилює

пізнавальний інтерес до дисциплін, що вивчаються, та поліпшує розуміння законів економіки. Метод case-study також сприяє

розвитку дослідницьких умінь, комунікативної компетентності та креативних навичок. Характерною рисою методу case-study є те, що проблемна ситуація в кейсі створюється на основі реальних фактів. При підготовці фахівців на основі case-технологій для досягнення високої ефективності цього процесу необхідні декілька умов: розроблений грамотно кейс, відпрацьована методика його застосування в навчальному процесі, чіткі методичні рекомендації з практичного застосування кейса та методики.

2. Правильно розроблений кейс європейського варіанту повинен відповідати певній низці вимог: бути спрямованим на реалізацію поставленої мети навчання; бути актуальним на момент використання; відбивати типові завдання та ситуації професійної діяльності; мати певний, заздалегідь обґрунтований рівень складності; відбивати різні аспекти професійного життя й діяльності; формувати в здобувачів освіти здатність аналітично мислити; мати достатню «тривалість життя», тобто не застарівати швидко; припускати декілька варіантів рішень заданої ситуації; сприяти обговоренню запропонованої ситуації та шляхів її вирішення.

3. Особливостями методу case-study є: при прийнятті рішень по кейсу завжди існує єдина мета, що поєднує діяльність здобувачів освіти; у кейсі є опис тієї моделі соціально-економічної системи, стан якої досліджується в певний конкретний момент часу; кейс повинен мати низку альтернативних рішень при повній відсутності одного єдиного правильного рішення; рішення кейса припускає завжди

колективне його прийняття, що робить можливою систему оцінювання групової діяльності; при рішенні кейса завжди присутня емоційна напруга серед здобувачів освіти, яка регулюється викладачем.

4. Як правило, розробники кейсів наполягають на тому, що в кожного кейса повинна бути характерна структура, унікальна саме для нього. Добре побудований кейс характеризується чітко побудованими структурами ситуації, поданими в кейсі: 1) структура ситуації в часі, 2) сюжетна структура та 3) пояснювальна структура. При цьому типова змістовна структура кейса може бути такою: вступ; проблема; ресурси для вирішення проблеми; можливі сценарії або протоколи для виконання кейса; рекомендації викладачеві.

5. Залежно від цілей навчання кейси можуть відрізнятися за змістом й організацією матеріалу, поданого в них: 1) кейси, що вчать аналізувати й оцінювати; 2) кейси, які вчать вирішувати проблеми й ухвалювати рішення; 3) кейси, які описують проблему та її рішення. Крім цієї класифікації, існує розподіл кейсів за предметом їхньої спрямованості: 1) практичні; 2) освітні; 3) дослідницькі. А в залежності від повноти змісту кейсів їх можна розділити на два основні типи: 1) повнопредставлені кейси та 2) неповні кейси.

Зроблені висновки дозволяють підкреслити важливість знання викладачами економічних дисциплін особливостей, структури та класифікації кейсів за різними підставами задля більш успішного застосування їх на практиці.

Конфлікт інтересів

Автори заявляють, що конфлікту інтересів щодо публікації цього рукопису немає. Крім того, автори повністю дотримувались етичних норм, включаючи плагіат, фальсифікацію даних та подвійну публікацію.

Внесок авторів: усі автори зробили однаковий внесок у цю роботу.

В роботі не використано ресурс штучного інтелекту.

Список використаної літератури

1. Акименко, Н., Папач, О., Яковлева, О. Використання кейс-технологій при розв'язанні задач економічного змісту в базовій школі. *Фізико-математична освіта*. 2024. Т. 39. № 3. С. 12-23. <https://doi.org/10.31110/fmo2024.v39i3-02>
2. Арлачов, К. В., Рудась, В. Г. Методичні засади використання кейс-технологій при викладанні економічних дисциплін. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2024. Вип. 83. С. 212-223. <https://doi.org/10.26565/2074-8922-2024-83-18>

3. Безугла, Ю., Бобров, О., Єльнікова, Г. Case-технології в управлінні фінансовими ресурсами підприємства. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія Економіка*. 2021. Вип. 12 (24). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-05)
4. Ворона, П. В. Методика «case-study» у навчальному процесі вишів при підготовці фахівців із публічного управління. *Витоки педагогічної майстерності*. 2016. Вип. 17. С. 46-53. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7582>
5. Іванов, С. В., Мостенська, Т. Л., Федулова, І. В., Рибачук-Ярова, Т. В. Використання кейс-методів у навчальному процесі. *Наукові праці НУХТ*. 2012. № 43. С. 107-113. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5fb62404-2ccf-4383-ae20-437a289aad51/content>
6. Ісаєва, О., Шайнер, Г., Розман, І. Кейс-технологія як інноваційний підхід викладання дисципліну кризових умовах. *Молодь і ринок*. 2021. № 11-12 (197-198). С. 39-43. URL : <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/252826/250117>
7. Ковальов, П. А., Ковальова, Т. В. Кейс-метод: переваги та недоліки. *Тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення у організаційно-методологічному забезпеченні підготовки фахівців : зб. наук. праць за матеріалами наук. інтернет-конференції з проблем вищої освіти і науки (18 листопада 2021 р.)*. Харків : ХНАДУ, 2021. С. 293-296. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14475/1/Збірник%2018.11.2021.pdf>
8. Леонтєва, І. В. Педагогічний кейс як засіб розвитку критичного мислення майбутніх викладачів. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка*. 2019. № 32. С. 29-38. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2019.32.4>
9. Нестеренко, С. С., Кутліна, І. Ю., Іванова, К. І. Кейс-метод (case-study) як форма інтерактивного навчання. *International Scientific and Practical Conference «WORLD SCIENCE»*. 2017. № 7 (23). Vol. 3. С. 56-58. URL: https://www.academia.edu/38026926/%D0%9A%D0%95%D0%99%D0%A1_%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94_CASE_STUDY_%D0%AF%D0%9A_%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90_%D0%86%D0%9D%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%90%D0%9A_%D0%A2%D0%98%D0%92%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E_%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF
10. Павленко, О. Відмінність «методу case studies» від «методу аналізу конкретних ситуацій». Особливості використання методу case studies у методичній підготовці майбутніх викладачів економіки. *Витоки педагогічної майстерності*. 2020. Вип. 25. С. 166-172. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2020.25.223239>
11. Сергієнко, М. В. Кейс-метод як форма інтерактивного навчання майбутніх фахівців. *Історико-педагогічні студії : науковий часопис*. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова. 2016. Вип. 9-10: IV Всеукраїнські Морозівські педагогічні читання. С. 127-132. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33453>
12. Смелікова, В. Б. Експериментальна перевірка ефективності методики підготовки майбутніх судоводіїв до професійно-орієнтованого спілкування засобами кейс-технологій. *Наукові записки. Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. Серія: Філологічні науки*. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. Кн. 2. С. 162-168. URL: <https://rep.ksma.ks.ua/handle/123456789/147>
13. Чабанова, К. Кейс-метод: ефективний інструмент практичного навчання. *Сайт «Raketa prodazh»*. 14.11.2025. URL : <https://s-rocket.com/articles/keis-metod>
14. Шумська, С. Є., Бучинська, Т. В. Використання кейс-методу у професійному навчанні. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. 2013. № 2 (8). С. 277-280. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2013_2_56
15. Cameron, A., Trudel, M., Titah, R., Leger, P. The live teaching case: a new is method and its application. *Journal of Information Technology Education*. 2012. Vol. 11. P. 27-42. URL: <https://www.jite.org/documents/Vol11/JITEv11p027-042Cameron1064.pdf>
16. Chunyan, Zhao, Dan, Ling. Case teaching method in the application of microeconomics. *Engineering Education and Management. «Lecture Notes in Electrical Engineering»*. 2011. Vol. 112. Pp. 515-518. https://doi.org/10.1007/978-3-642-24820-7_82
17. Fayzullaeva, N., Makhkamova, M. Methods of enhancing the perception of educational material in the process of teaching economic disciplines. *International journal of scientific & Technology*

- Research*. 2020. Vol. 9, Iss. 02. Pp. 327-329. URL: <https://www.ijstr.org/final-print/feb2020/Methods-Of-Enhancing-The-Perception-Of-Educational-Material-In-The-Process-Of-Teaching-Economic-Disciplines.pdf> (дата звернення: 15.11.2024).
18. Herreid, C. F. Start with a story: the case-study method of teaching college science. *National Science Teachers Association*, 2007. URL : <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=1513565>
  19. Orr, L., Weekley, L. Teaching with case-studies in higher education. *Case Study Methodology in Higher Education, IGI Global*. 2019. Pp. 180-208. <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-9429-1.ch009>
  20. Stake, R. The art of case-study research. New-York : Sage Publications, 1995. 175 p. URL : https://www.researchgate.net/publication/273635929_The_Art_of_Case_Study_Research_by_Robert_Stake_1995
  21. Volpe, G. Case teaching in economics: history, practice and evidence. *Cogent Economics & Finance*. 2015. Vol. 3, Iss. 1. Pp. 1-18. <https://doi.org/10.1080/23322039.2015.1120977>

Стаття надійшла до редакції 01.03.2026

Стаття рекомендована до друку 14.04.2026

Опубліковано 31.05.2026

V. B. BAKATANOVA¹, PhD (Pedagogy), Associate Professor,
Associate Professor of of the Department of Pedagogy, Methods and Management of Education
e-mail: bakatanova@gmail.com , ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0862-5390>

K. V. ARLACHOV¹,
PhD student of the Department of Pedagogy, Methods and Management of Education
e-mail: arlachev9494@gmail.com , ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1948-4301>

¹*V. N. Karazin Kharkiv National University,*
4, Svobody Square Kharkiv, 61022, Ukraine

DIDACTIC FOUNDATIONS OF CASE TECHNOLOGY APPLICATION BY TEACHERS OF ECONOMIC DISCIPLINES

Purpose. The purpose of this article is to identify the pedagogical principles underlying the use of case-based learning by instructors of economic disciplines, specifically the characteristics, structure, and types of case classifications based on various criteria. The research problem lies in the need for higher education teachers to have knowledge, abilities, and skills regarding the didactic features of applying case-based teaching in the higher education process, on the one hand, and their insufficient development among this category of educators, on the other.

Methods. The research methods used in writing this article include: a historical-logical approach to analyzing the phenomena under consideration; analysis of scientific sources and pedagogical experience; systematization of various approaches to the use of case-based technology; and generalization and synthesis of the analytical data obtained.

Results. A didactic case is generally understood as a task with a specific purpose that extends beyond the theoretical aspects of any academic discipline. They are typically multidisciplinary and simultaneously aimed at developing practical professional skills, as well as fostering high motivation in learners, which allows for the integration of the components of a future specialist's competence into a unified whole. The distinctive features of the case-study method are: a case always has a single goal that unites the activities of students; a case includes a description of the socio-economic system being studied; the case must present a range of alternative solutions with no single "correct" answer; case resolution always involves collective decision-making, which enables the assessment of group performance; and during case resolution, there is always emotional tension among students, which is managed by the instructor. A well-designed case is characterized by clearly structured elements of the situation presented in the case: the temporal structure of the situation, the narrative structure, and the explanatory structure. At the same time, a typical content structure of a case may be as follows: introduction; problem; resources for solving the problem; possible scenarios or protocols for implementing the case; recommendations for the instructor.

Conclusions. Depending on the learning objectives, cases can be classified as follows: 1) cases that teach analysis and evaluation; 2) cases that teach problem-solving and decision-making; 3) cases that describe a problem and its solution. In addition to this classification, cases are categorized by their focus: 1) practical; 2)

educational; 3) research-oriented. And depending on the completeness of their content, cases can be divided into two main types: 1) fully presented cases and 2) incomplete cases.

KEY WORDS: *case-study method, case technology, teachers of economic disciplines, classification of cases.*

Conflict of interest

The authors declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript. Furthermore, the authors has fully adhered to ethical standards, including those related to plagiarism, data falsification, and duplicate publication.

Authors Contribution: all authors have contributed equally to this work.

The work does not use artificial intelligence resources.

References

1. Akymenko, N., Papach, O. Yakovlieva, O. (2024). Use of case technologies in solving problems of economic content in secondary school. *Physical and Mathematical Education*, 39(3), 12–23. <https://doi.org/10.31110/fmo2024.v39i3-02> (in Ukrainian).
2. Arlachov, K. V., Rudas, V. G. (2024). Methodological foundations of using case technologies in teaching economic disciplines. *Problems of Engineering and Pedagogical Education*, (83), 212–223. <https://doi.org/10.26565/2074-8922-2024-83-18> (in Ukrainian).
3. Bezugla, Yu., Bobrov, O., Yelnykova, H. (2021). Case-technologies in financial resources management of the enterprise. *Adaptive Management: Theory and Practice. Series Economics*, 12(24). [https://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-05](https://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-05) (in Ukrainian).
4. Vorona, P. V. (2016). The «case-study» methodology in the educational process of higher education institutions when preparing specialists in public administration. *Sources of Pedagogical Mastery*, 17, 46–53. <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/7582> (in Ukrainian).
5. Ivanov, S. V., Mostenska, T. L., Fedulova, I. V., Rybachuk-Yarova, T. V. (2012). Usage of case-methods in education. *Scientific Works of National University of Food Technologies*, 43, 107–113. <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5fb62404-2ccf-4383-ae20-437a289aad51/content> (in Ukrainian).
6. Isayeva, O., Shayner, H., Rozman, I. (2021). Case technology as an innovative approach to teaching disciplines under crisis conditions. *Youth and Market*, 11-12, (197-198), 39-43. <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/252826/250117> (in Ukrainian).
7. Kovalov, P. A., Kovalova, T. V. (2021). Case method: advantages and disadvantages. In *Trends, Problems, and Solutions in the Organization and Methodological Support of Training Specialists: collection of scientific papers* (pp. 293-296). Kharkiv: Kharkiv National University of Radio Electronics. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14475/1/Збірник%2018.11.2021.pdf> (in Ukrainian).
8. Leontieva, I. (2019). The pedagogical case as a means of the development of critical thinking of future teachers. *Pedagogical Education: Theory and Practice. Psychology. Pedagogy*, (32), 29–38. <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2019.32.4> (in Ukrainian).
9. Nesterenko, S. S., Kutlina, I. Y., Ivanova K. I. (2017). Case-method (case-study) as a form of interactive learning. In *International Scientific and Practical Conference «WORLD SCIENCE»*, 7((23)3), 56-58. https://www.academia.edu/38026926/%D0%9A%D0%95%D0%99%D0%A1_%D0%9C%D0%95%D0%A2%D0%9E%D0%94_CASE_STUDY_%D0%AF%D0%9A_%D0%A4%D0%9E%D0%A0%D0%9C%D0%90_%D0%86%D0%9D%D0%A2%D0%95%D0%A0%D0%90%D0%9A_%D0%A2%D0%98%D0%92%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%9E_%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF (in Ukrainian).
10. Pavlenko, O. (2020). The difference between the «case studies method» and the «case analysis method». Features of using the case studies method in methodical training of future teachers of economics. *The sources of pedagogical skills*, (25), 166–172. <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2020.25.223239> (in Ukrainian).
11. Sergienko, M. V. (2016). Case study as a form of interactive learning of future specialists. *Historical-Pedagogical Studies: Scientific Journal, IV All-Ukrainian Morozov Pedagogical*

- Readings*, (9-10), 127-131. <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/33453> (in Ukrainian).
12. Smelikova, V. B. (2016). Experimental verification of the effectiveness of training future shipdrivers for professional communication using case technologies. *Scientific Notes. M. Gogol Nizhyn State Universit. Series: Philological Sciences*, 2, 162-168. <https://rep.ksma.ks.ua/handle/123456789/147> (in Ukrainian).
  13. Chabanova, K. (2025). Case method: an effective tool for practical training. *Raketa prodazh*. <https://s-rocket.com/articles/keis-metod> (in Ukrainian).
  14. Shumska, S. Ye., Buchynska, T. V. (2013). Using the case method in professional training. *Collection of scientific papers of the Khmelnytsky Institute of Social Technologies of the University "Ukraine"*, 2(8), 277-280. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpkhist_2013_2_56 (in Ukrainian).
  15. Cameron, A., Trudel, M., Titah, R., Leger, P. (2012). The live teaching case: A new teaching method and its application. *Journal of Information Technology Education*, 11, 27-42. <https://www.jite.org/documents/Vol11/JITEv11p027-042Cameron1064.pdf>
  16. Chunyan, Zhao, Dan, Ling. (2011). Case teaching method in the application of microeconomics. *Engineering Education and Management «Lecture Notes in Electrical Engineering»*, 112, 515-518. https://doi.org/10.1007/978-3-642-24820-7_82
  17. Fayzullaeva, N., Makhkamova, M. (2020). Methods of enhancing the perception of educational material in the process of teaching economic disciplines. *International Journal of Scientific & Technology Research*, 9(2), 327-329. <https://www.ijstr.org/final-print/feb2020/Methods-Of-Enhancing-The-Perception-Of-Educational-Material-In-The-Process-Of-Teaching-Economic-Disciplines.pdf>
  18. Herreid, C. F. (2007). Start with a story: The case-study method of teaching college science. *National Science Teachers Association*. <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=1513565>
  19. Orr, L., Weekley, L. (2019). Teaching with case-studies in higher education. *In Case Study Methodology in Higher Education*. IGI Global (Pp. 180-208). <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-9429-1.ch009>
  20. Stake, R. (1995). *The art of case-study research*. New-York : Sage Publications. https://www.researchgate.net/publication/273635929_The_Art_of_Case_Study_Research_by_Robert_Stake_1995
  21. Volpe, G. (2015). Case teaching in economics: History, practice, and evidence. *Cogent Economics & Finance*, 3(1), 1-18. <https://doi.org/10.1080/23322039.2015.1120977>

The article was received by the editors 01.03.2026

The article is recommended for printing 14.04.2026

Published 31.05.2026